

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **D. M. N.**, zast. Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem, se sídlem Slavíkova 1510/19, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 1. 2017, č. j. 60 Az 46/2016 – 15,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 5. 12. 2016, č. j. OAM-165/LE-LE05-LE05-2016, žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neboť shledal žádost žalobce nepřipustnou podle § 10a písm. e) zákona o azylu.

Žalobce následně podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Plzni, který ji napadeným usnesením ze dne 6. 1. 2017, č. j. 60 Az 46/2016 – 15, odmítl.

Žalobce (stěžovatel) poté podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 s. ř. s.

Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodňoval tím, že v případě nepřiznání odkladného účinku by došlo k nebezpečí vážné újmy na jeho straně, a to zejména z důvodu nebezpečí vystavení riziku nezákonného věznění, mučení a jiným represím ve státě původu. V této souvislosti poukázal stěžovatel na výhrůžky zabitím, které mu v zemi původu hrozí z důvodu nesplnění dluhu. Stěžovatel si je vědom své povinnosti dluhy plnit, ale aktuálně nemá dostatek prostředků na splnění těchto povinností; v této souvislosti poukázal na špatné zkušenosti s policií v zemi původu, která obdobné případy výhrůžek zabitím odmítá řešit a neposkytuje v tomto směru žádnou ochranu. Stěžovatel dále uvedl, že nepřiznání odkladného účinku by mělo za následek možnost realizace správního vyhoštění stěžovatele a tedy porušení zásady „non-refoulement“, která vyplývá z norem mezinárodního i vnitrostátního práva; pro stěžovatele by vycestování znamenalo, že mu bude upřena možnost hájit své zájmy a důvody žádosti o mezinárodní ochranu před soudem v České republice. Případné pozitivní rozhodnutí soudu, resp. zrušení správního rozhodnutí, pak pro stěžovatele nebude mít žádný význam, neboť

na jeho základě se těžko bude domáhat vstupu do ČR či udělení víza. Zároveň se stěžovatel domnívá, že přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti není v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků usnesení Krajského soudu v Plzni, jímž byla odmítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného, do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů případně nucen opustit území České republiky, a to případně ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti.

Podstatné přitom je, že pro řádný výkon ústavního práva stěžovatele na spravedlivý proces je třeba, aby mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Nejvyšší správní soud proto shledává především možnou újmu na výkonu práva stěžovatele na spravedlivý proces v důsledku nuceného opuštění České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy stěžovatele (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2013, č. j. 8 As 46/2013 – 36, ze dne 5. 9. 2011, č. j. 5 As 82/2011 – 92, a ze dne 5. 11. 2013, č. j. 5 As 81/2013 – 14).

Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s., přičemž neshledal, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé jakkoli negativně dotklo jiných osob, a rovněž podmínku, podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, má soud za splněnou. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání

pokračování

odkladného účinku, a na strane druhe důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)⁶. V daném případě stojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké intenzity.

Vzhledem k tomu, že soud shledal veškeré podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nepovažoval již za nutné zabývat se dalšími možnými důvody vzniku újmy, které uváděl stěžovatel, a podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, s čímž jsou spojeny právní následky uvedené v § 78b zákona o azylu.

Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 22. února 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu